

telse her hjemme. Det tror jeg nok er det, som vil vække mest Anstød i dette Forslag. Man vil være bange for, at vi her hjemme skulde komme til at lide et Tab ved ikke længere at have fri Ejendomsret over de fremmede Forfatteres Arbejder; men der er moralske Grunde, der tale for, at vi ikke unddrage os den almindelige internationale Lovgivning paa dette Omraade. Det vilde klæde en lille Stat ret daarlig, om den vilde holde sig tilbage, og det vil heller ikke lykkes; thi selv om vi i nogle Aar kunde gøre dette, vilde der dog udøves et saa stærkt Pres paa os fra de fremmede Regeringers Side, at vi ville blive nødt til at træde ud af vor Stilling; og det vilde derfor se smukkere ud, om vi gjorde det frivillig, det er bedre at springe i det end krybe i det. Jeg tror derfor, man burde bestemme sig hurtigt, til at tage dette Forslag, og det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius) htrede ogsaa, at det, der for hans Vedkommende var det afgørende, var, at vi ikke kunde unddrage os den almindelige Lovgivning. Jeg tror, at der, hvad Forfatterne og Oversættelserne angaar, ikke er stort at risikere. De Oversættelser, som vi skulle have af Bøger, Romaner o. s. v., saa vi nok og til ret billig Pris; thi de fremmede Forfattere ville hurtig lære, at der ikke er meget at faa ud af dette Land. Hvis de ville have deres Bøger oversatte, blive de nødt til at tage, hvad der kan gives, og de ere ikke ufornuftigere end andre Mennesker, saaledes at de ikke skulde tage en ringere Sum hellere end slet intet for deres Værk. Der er derfor stor Sandsynlighed for, at vi ikke ville risikere noget i denne Retning, som der ellers befrygtes, nemlig at vi ikke ville faa de Sager oversatte her i Landet, som vi trænge til, fordi de fremmede Forfattere ville forhindre det. Derimod vil der fra Pressens Side blive gjort Indvendinger mod Forslaget. Jeg tror, at en Række Blade, ja, endog blandt Hovedstadspressen, ville være bange for, at den uindskrænkede Ret, som de nu have til at oversætte fremmede Romaner og Noveller, ikke længere vil være til Stede for dem, og det er sandt. Hvis man tager det fra et rent journalistisk og økonomisk Standpunkt, er det klart, at man lider nogen Indskrænkning. Jeg kan derfor godt forstaa den Betragtning, at man er bange. Men for Resten tror jeg ikke, det er saa farligt. Der gives nemlig i de store Lande visse Associationer, som have en vedvarende Ret til Reproduktion af de Forfattere eller Blade, som ere inden for Associationen. Naar man indtræder deri, saa har man udstrakt Ret til at benytte

alle de Forfatteres Værker og de Blade, som høre til denne Association, og hvis man tiltræder denne Forening, har man altsaa tilkøbt sig, altsaa ikke blot Ret til en enkelt Forfatteres Værker, et enkelt Blads Produkter, men man har derved erhvervet sig overhovedet Ret til alle vedkommende Værker. Jeg tror, at dette vil kunne tjene til Beroligelse for ærede Medlemmer af Pressen, og de pleje jo at være ret rigelig repræsenterede her og have betydelig Indflydelse paa saadanne Spørgsmaal. Der menes, at de ikke kunne ønske denne Bestemmelse, fordi de derved ikke vilde faa samme Ret som tidligere til at oversætte fremmede Noveller o. s. v. Man kan jo heller ikke tro, at Bladene kunne undtages fra de almindelige Retregler — det kunde jo være ret behageligt under Tiden for Folk, som have at gøre med Pressen; men det er jo ikke saaledes, og jeg tror ogsaa, at Pressen vil blive nødt til at gaa ind paa det her foreslaede. Naar denne Indvending er falden bort, vil der ikke let kunne gøres Indvendinger. Jeg har hørt i det andet Ting, at det blev udtalt, at det, som danske Forfattere forlangte, var en Slags Beskyttelsestold. Det er dog ikke Tilfældet. Hvis man her vilde forlange, at enhver fremmed Bog skulde betale Indførselstold, saa var der Udset til, at mange bleve nødt til at læse de fremmede Bøger i Oversættelser, ofte daarlig oversatte, blot for at kunne tilfredsstille deres Læselyst; men det er jo saa langt fra Tilfældet. Af fremmede Bøger kan der jo nu indføres saa mange, man vil. Det, der forhindres ved denne Lov, er kun det, at en Oversættelse udkommer uden Forfatterens Tilladelse eller Autorisation, og det vil være i den fremmede Forfatteres Interesse af 2 Grunde: Den første, som ingen kan sige noget imod, er den, at hans Værker ikke kom til det fremmede Land i en daarlig Oversættelse, i en daarlig Form, og dernæst af den økonomiske Grund, jeg har omtalt. Ganske nylig havde vi jo det Tilfælde her, at det samme Stykke blev opført her hjemme af 2 Teatre, af hvilket det ene havde tilkøbt sig Oversættelsesretten, medens det andet tog det gratis — og det var oven i Købet en slet Oversættelse; medens det Teater, som havde betalt, havde en god Oversættelse. Man kan ikke nægte, at derfor den fremmede Forfatter er det ret ubilligt, hvad der saaledes sker... (Tauber: Det kunde ogsaa være omvendt)... Sa ganske vist, den betalte Oversættelse kan jo ogsaa blive daarlig, det kan jeg ikke sige noget imod, men det forandrer ikke noget i Forholdet. Man har for nogle Aar siden set,